

Protokoll

fört vid ordinarie årsmöte med Svensk förening för Transfusionsmedicin tillika Läkarsällskapets sektion för transfusionsmedicin tisdagen den 11 maj 2004 i stora aulan, Universitetssjukhuset i Lund.

§1

Årsmötet förklarades öppnat och stadgeenligt utlyst. Dagordningen fastställdes.

§2

Jan-Olof Hildén valdes till ordförande för mötet och till sekreterare valdes Martin L Olsson. Stella Larsson och Miodrag Palfi utsågs till justeringspersoner.

§3

Styrelsens årsberättelse, kassaförvaltarens ekonomiska rapport och revisionsberättelsen för verksamhetsåret 1 januari 2003 – 31 december 2003 avgavs. Föreningens kassabehållning per 2003-12-31 uppgick till 139.445,04 kronor.

§4

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2003-2004.

§5

Val av styrelsemedlemmar. Valberedningen har under verksamhetsåret utgjorts av Ulf Johnson (samman kallande), Rut Norda och Lennart Rydberg.

Styrelsens sammansättning för verksamhetsåret 2004-2005 (mandattidens utgång i parentes):

Ordförande	Jan-Olof Hildén (2005)
Vice ordförande	Agneta Wikman (2005)
Sekreterare	Bengt Ekermo (2008)
Vice sekreterare / kassaförvaltare	Folke Knutson (2006)
Ledamot	Ewa Lassén (2006)
Ledamot	Lena Åberg (2006)
Suppleant	Per-Olof Forsberg (2006)
Suppleant	Agneta Shanwell (2005)

§6

Föreningens revisorer för det kommande verksamhetsåret är som tidigare Nicholas Holthuis och Miodrag Palfi. Fredrik Boström fortsätter som revisorssuppleant.

§7

Valberedningen kvarstår oförändrad enligt §5 det kommande året.

§8

Årsavgift och handboksavgift fastställdes till oförändrade 100:- resp. 1000:- per år.

§9

Rapporter från föreningens arbetsgrupper:

Handboksgruppen (ref Agneta Shanwell)

Organisation och status för arbetet i gruppen beskrevs (bil. 1). Ett internat planeras i slutet av maj, varvid ett stort antal kapitel kommer att godkännas efter mer eller mindre omfattande revisioner. Ytterligare kapitel kommer att slutföras under hösten.

Nationell kvalitetsssäkring/Equalis (ref Jan-Olof Hildén)

Årets sammansättning och aktiviteter redovisades i korthet (bil. 2).

Nationell statistik (ref Rut Norda)

En rapport från arbetsgruppen redovisades (bil.3).

Arbetsgruppen mot transfusionsöverförd smitta (ref Bengt Ekermo)

Verksamhetsårets redovisning framgår av bilaga sammanställd av gruppen (bil. 4).

Utbildningsutskottet (ref Jan-Olof Hildén och Stella Larsson)

Utskottets aktiviteter sammanfattades (bil. 5). Därefter presenterade Stella Larsson Institutet för professionell utveckling av läkare (IPULS) och berättade om dess målsättningar, aktiviteter och utbildningskatalogen som ligger på www.ipuls.se.

Arbetsgruppen för hemovigilans (ref Jan Säfwenberg)

Aktiviteterna under året inkl. hittillsvarande statistik sammanfattades (bil. 6a+b).

§10

Resestipendiet år 2004 har tilldelats Anna Björkland (Uppsala), Gunilla Kumlien (Stockholm), och Jannica Samuelsson (Lund), som vardera erhållit 10.000 kr för deltagande i kongresser under året. Årsmötet beslutade att avsätta 50.000 kr till ändamålet år 2005.

§11

Sekreteraren informerade om förberedelserna för årets Riksstämman i Göteborg den 24-26 november. Föreningen planerar som vanligt en session för fria föredrag (preliminär dag 26 november). Sista dag för abstract-inlämning är 27 augusti. I samklang med årets tema "Den växande individen" har styrelsen också föreslagit ett sektionssymposium om pediatrik transfusion.

§12

Ett förslag till stadgeändring (se fotnot nedan) avseende verksamhetsåret godkändes för andra gången och är således stadfäst enligt reglerna.

§13

Olle Åkerblom informerade om aktiviteter i olika europeiska organ.

Särskilt betonades vikten av verksamhetens inflytande och medverkan i Europa-frågor, bl.a. i form av förslag till revisioner i Europarådets "Guide to the preparation, use and quality assurance of blood components". Ett nytt direktiv om vävnader berördes också.

§14

Agneta Shanwell redogjorde för utvecklingen av European Network of Transfusion Medicine Societies (Euronet-TMS), som styrelsen har bevakat under året. Bl.a. informerades om tillkomsten av ”White Book”, en bok som sammanfattar utfallet av enkäten.

§15

SweBa (Svenska Blodalliansen) kommer att konstitueras vid RBS-mötet i slutet av maj. Föreningen är ideell, juridisk person och skall anslutas till EBA (European Blood Alliance). Föreningens syfte är att representera och bevaka nationella svenska transfusionsintressen i EBA, i EU och i andra internationella organisationer och vara informationsorgan i internationella frågor. SweBa skall samarbeta med SFTM för utveckling inom det transfusionsmedicinska verksamhetsområdet. Varje regionblodcentral företräds av en medlem med rösträtt, SFTM med en medlem utan rösträtt. Observatörsplatser erbjuds de myndigheter / organisationer blodverksamheten är beroende av. Föreningen skall ha en egen budget och beslutsmandat inom ramen för stagarna. Den skall också kunna driva och förvalta nationella projekt.

§15

Mötesordföranden avtackade Steen Thyme, som avgår som ledamot i styrelsen och pensioneras därtill i år. Han fortsatte därefter med att avtacka den avgående vetenskapliga sekreteraren. Ordföranden förklarade därefter årsmötet avslutat.

Lund den 11 maj 2004,

Martin L Olsson
Sekreterare

Justeras:

Stella Larsson

Miodrag Palfi

Fotnot till §12.

Kassaförvaltaren Folke Knutson föreslog år 2003 i samråd med revisorerna att räkenskapsåret ändras till att sammanfalla med kalenderåret för att underlätta bokförings- och revisionsrutiner. Trots att en sådan ändring formellt inte kunde slutföras förrän vid årets vårmöte beslutades 2003 om att genomföra detta som en interimsåtgärd, varför föregående revision som rapporterades i samband med vårmötet i Uppsala 2003 omfattade perioden 1 april 2002 - 31 december 2002 medan årets revision omfattar 1 januari-31 december 2003.

Nuvarande stadgelydelse:

§7 (andra stycket): ”Räkenskapsåret omfattar tiden 1 april till 31 mars. Styrelsens och kassaförvaltarens förvaltning granskas årligen av två revisorer, utsedda av föreningen.”

Föreslagen stadgelydelse:

§7 (andra stycket): ”Räkenskapsåret omfattar tiden 1 januari till 31 december. Styrelsens och kassaförvaltarens förvaltning granskas årligen av två revisorer, utsedda av föreningen.”

Handboksgruppen

Sedan föregående årsmöte har Kapitel 5 ”Blodkomponenter: Kvalitetssäkring och kontroll” och kapitel 3 ”Blodtappning” blivit omskrivna, dessutom har kapitel 2 ”Urvalskriterier för blodgivare och normer för blodgivning” reviderats.

Handboksgruppen har haft fyra telefonsammanträden samt kommunicerat via e-post.

Aktiviteten har varit stor i gruppen och ett arbetsmöte är inplanerat till 27-28 maj 2004 då nyskrivna och omarbetade kapitel kommer att gås igenom.

HANDBOKEN
Samordnare Agneta Shanwell

Status 30 januari 2004

Grupp I *Ledare Olle Åkerblom*

Kap. 1 Förord och historik (2002)
Ansvarig: Gudrun Lieden, Claes Högman

Kap. 13 Lagar, förordningar, allmänna råd m.m. samt direktiv och rekommendationer (2002)
Ansvarig: Rut Norda

Kap. 15 Kvalitetssystem för blodcentraler (1998)
Ansvarig: Lisbeth Messeter, Rut Nordar
Ska revideras och hänsyn tas till QSBE 2004

Kap. 16 Hemovigilans.
Ansvarig: Jan Säfwenber
Nytt kapitel, ska vara klart 2004

Kap. 17 Termer och förkortningar (2002)
Ansvarig: Olle Åkerblom, Gudrun Liedén

Grupp II. *Ledare: Bengt Ekermo*

Kap. 2 Urvalskriterier för blodgivare (2002)
Ansvarig: (Marja-Kaisa Auvinen), Jan Säfwenber, PO Forsberg

Kap. 3 Blodtappning (2003)
Ansvarig: Ann-Margret Swärd, Nicholas Holthuis

Kap. 14 Transfusionsöverförd smitta (2002)
Bengt Ekermo

Grupp III. Ledare: Stella Larsson

- Kap. 4 Komponentframställning (1999)
Ansvarig: Stella Larsson, Hans Gulliksson
Ska revideras 2004 och omdöps då till "Blodkomponenter, framställning och användning"
- Kap. 5 Blodkomponenter, kvalitetssäkring och kontroll (2003)
Ansvarig: Stella Larsson, Hans Gulliksson
- Kap. 6 Förvaring, organisation av blodbank (1995)
Ansvarig: Ann-Margret Swärd, Nicholas Holthuis
Ska revideras 2004
- Kap. 12 System för identifikation och registrering.
Ansvarig: Steen Thyme
Ska nyskrivas 2004

Grupp IV. Ledare: Jan Säfwenber

- Kap. 7 Blodgruppering (1997)
Ansvarig: Derek Filbey
Ska revideras 2004
- Kap 8 Antikroppsundersökning (1995)
Ansvarig: Johanna Strindberg
Ska revideras 2004
- Kap. 9 Förenlighetsprövning
Ansvarig: Jan Säfwenber
Kapitlet är från 1984 och ska skrivas om. Beräknas vara klart 2004
- Kap. 10 Speciella undersökningar: Genomisk typning
Ansvarig: Martin Olsson
Ska nyskrivas. Planeras vara klart 2004
- Kap. 11. Serologiska reagens och metoder
Ansvarig: Jan-Olof Hildén
Kapitlet är från 1984 och ska skrivas om. Beräknas vara klart 2004

Rapport från Arbetsgruppen för Nationell Kvalitetssäkring vid årsmötet 11 maj 2004

Arbetsgruppen har under året utgjorts av Agneta Wikman, Jan Säfwenberg, Johanna Strindberg och Jan-Olof Hildén (ordf.)

Arbetsgruppen är identisk med Equalis Expertgrupp för transfusionsmedicin.

Expertgruppen har sedan föreningens årsmöte 2003 i enlighet med av Equalis uppgjord planering genomfört sex utskick avseende blodgruppsserologiska metoder (IAT graderingsövning, blodgruppering med DAT och fenotypning, titrering av anti-D inkl. automatiserad kvantifiering av anti-D, akutgruppering och BAS-test, kvalificerad antikroppsutredning och blodgruppering med förenlighetsprövning och anti-kroppsidentifiering av singelantikroppar). Equalis distribuerar proven samt samlar in och sammanställer resultaten. Expertgruppens bedömning av resultaten blir på detta sätt 'blind'. Vägledande i bedömningen är kraven i Handbok för Blodcentraler. Ett provutskick för kontroll av blodkomponenter har genomförts under hösten 2003.

Expertgruppen har varit samlad en dag hos Equalis i juni 2003 för uppföljning och planering av verksamheten inför 2004.

Expertgruppens ordförande har deltagit i Equalis expertgruppskollegium i Uppsala 2 dagar i november 2003. Agneta Wikman deltog också en dag.

Expertgruppen har anordnat ett välbesökt användarmöte i Uppsala den 16 oktober 2003. Gästföreläsare var Clare Milkins som talade om upplägg och erfarenheter av den engelska serologiska kvalitetskontrollen. På programmet fanns också föredragningar om svaga antikroppar, biobankslag och IVD-direktiv.

2004-05-06

Jan-Olof Hildén

Rapport från arbetsgruppen för nationell statistik

Kartläggning av Sveriges blodförsörjning

Informationsmaterialet och insamlingsformulärets definitioner av verksamhetschef, givare och tappningar harmoniserades så långt möjligt med SOSFS 2001:2.

Insamlingsformuläret kompletterades med fråga om ej verifierbara resultat i sållningstesterna, som i Norge.

Adressförteckningen som sammanställs från uppgifter i ”RARS”-formuläret publiceras på Blodlänk Sverige. Adressförteckningen i Kartläggningen är kortfattad och omfattar blodcentraler/ organisationer under en verksamhetschef. Adress och telefonnummer till för blod- och plasmagivning finns på www.geblod.nu.

Arbetet med att koordinera insamlingen av våra data med Europarådets insamlingsformulär fortsatte. Den svenska rapporten till Europarådet kommer att publiceras på Blodlänk Sverige.

En plan för bearbetning av insamlade data formulerades för att kunna lämna Kartläggningen till publicering på www.sos.se 2 månader efter att sista formuläret lämnats in.

Avseende insamlingen av data för 2003 kan vi rapportera följande:

- Formuläret skickades ut i mitten av februari och sista inlämningsdatum var 1 april.
- Väl ifyllda formulär har kommit in snabbare än tidigare år – de flesta före utsatt datum, bra!
- Två blodcentraler återstår per 30 april, inkom till 7 maj.
- Tidsschemat 1 april – 1 juni håller inte, ny datum är 2004 09 01

Insamlingen av de uppgifter som skall rapporteras till EU kommer att prövas i insamlingen av uppgifter avseende 2004 med hjälp av den föreskrift som reglerar detta.

Kartläggning av Terapeutisk Hemaferes

Övergången till elektronisk insamling går framåt, men även för 2003 bereds möjlighet att skicka uppgifter med pappersformulär. Ett planeringsbidrag på 100 tkr för att uppnå status som kvalitetsregister – med uppföljning av varje individuell patient – har beviljats.

Olle Berséus

Per-Olof Forsberg

Rut Norda

**AKTUELL PREVALENS AV VIRUSSMITTA
HOS BLOD-/PLASMA GIVARE I SVERIGE
2003**

	Blood-/plasmadonationer, % bekräftat pos. (n) <i>633 059 donationer testade</i>	Vid nyanmälan eller s.k. nygammal, % bekräftat pos. (n) <i>43 903 personer testade</i>
Anti-HIV-1+2	0,0003 (2) 0.00018 (1987-2002) 18/ 10 129 442	0,0043 (2) 0.0035 (1987-2002) (23/ 655 727)
HBsAg	0,00032 (2)	0.046 (20)
Anti-HCV	0,00047 (3)	0,075 (33)
Anti-HTLV I/II	-	0 (0)

Redovisning från arbetsgruppen mot transfusionsöverförd smitta.

(2004-05-10 Fredrik Boström, Bengt Ekermo, Lena Grillner, Anders Widell)

Prevalens smittmarkörer påvisade vid blod-/plasmagivning och nyanmälan 2003 (v.g. se föregående sida).

- NAT för HCV och HIV
Inga blodtappningar – som testats av Octapharma - under år 2003 i Sverige har varit serologi negativa/NAT positiva för HCV/HIV.
Från start av testning fram till slutet av 2003 har totalt 2 st serologi negativa/HCV NAT positiva donationer hittats på ca 2 miljoner blodtappningar. Ingen HIV serologi negativ/NAT positiv donation har hittats på ca 1 miljon blodtappningar (personligt meddelande Magnus Liljegren, Octapharma 2004-05-07).
- Bakteriekontamination av blodkomponenter
American Association of Blood Banks (AABB) har i senaste (22:a) upplagan av sina "Standards for Blood Banks and Transfusion Services" från 2003 infört kravet att "The blood bank or transfusion service shall have methods to limit and detect bacterial contamination in all platelet components."
- Patogeninaktivering av trombocytkoncentrat
En studie med Intercept®-behandlade trombocytkoncentrat pågår på Karolinska Sjukhuset i Stockholm.
- vCJD
I Storbritannien konstaterades december 2003 ett möjligt fall av transfusionsöverförd vCJD. Möjligheten finns också att både blodgivare och patient var för sig ådragit sig sjukdomen genom att äta kontaminerat kött. Med anledning av det inträffade hölls ett expertmöte i EU:s regi i Luxemburg 2004-01-20. Med verkan från 2004-04-05 har man i Storbritannien infört regeln att den som fått blodtransfusion efter 1 januari 1980 ej accepteras för blodgivning.
- 2003-06-16 hölls en "public hearing" i europaparlamentet i Bryssel med rubriken "The impact of SARS and other emerging pathogens on transfusion medicine." Medlem ur arbetsgruppen deltog. Presentationer från mötet finns tillgängliga på internet: www.eutop.de/sars
- Europeiska läkemedelsverket (EMA) arbetar med att färdigställa ett dokument som ställer krav på plasmafraktionerare att redovisa epidemiologiska data på frekvensen smittmarkörer hos deras blodgivare. Medlem ur arbetsgruppen deltar i arbetet.

Utbildningsutskottets aktiviteter verksamhetsåret 2003-2004. Rapport vid årsmötet 11 maj 2004

Utbildningsutskottet har under året bestått av Stella Larsson, Jonas Nordberg och Jan-Olof Hildén (ordf).

Utskottet har under året haft 4 st telefonmöten.

Kurser

Utbildningsutskottet har ställt sig positivt till en upprepning av Linköpings år 2002 givna SK-liknande kurs i blodgruppserologi. Kursen genomfördes i mars 2004 med 9 deltagare varav 3 från Norge. Kursen var IPULS-granskad och utvärderades enligt IPULS kriterier (den fick 5,5 på en 6-gradig skala).

Uppsala kommer att ge en kurs i hemoterapi under hösten 2004. Kursen är en traditionell SK-kurs men administreras vid IPULS. Dock sker ännu ingen granskning av SK-kurser.

Utbildningsutskottet har med anledning av ovanstående ändrat prioriteringsordningen för 2005 i vårt utbud till transplantationsimmunologi, aferes, blodgruppserologi och hemoterapi. Ny omprioritering görs årligen. Inga SK-kurser inom vårt område är dock anmälda till år 2005.

Möten

Utbildningsutskottet har bevakat två möten anordnade av IPULS för bedömare och ett möte anordnat av Svenska Läkaresällskapets utbildningsdelegation under temat: ST-läkarna vår framtid.

Remisser

Utbildningsutskottet har på styrelsens uppdrag deltagit i besvarandet av två remisser:

1. SK-kurser (Utredningsförslag från IPULS arbetsgrupp för SK/VUB)
2. Utvärdering av specialistkompetens

IPULS

Under året har IPULS allt mer tagit över annonsering av kurser för läkare. Behovet av att bevaka utbudet av nationella kurser för läkare minskar därmed. Utbildningsutskottet har förordat en länk från Föreningens hemsida till IPULS kurskataolog. Nordiska och europeiska kurser måste även fortsättningsvis bevakas och läggas ut på hemsidan.

En skärskild redogörelse för IPULS verksamhet ska ges vid årsmötet 2004.

2004-05-07

Jan-Olof Hildén

Rapport från Arbetsgruppen för Hemovigilans vid årsmötet 11 maj 2004

BIS – Blodövervakning i Sverige

Arbetsgruppen har utgjorts av en läkare per regionblodcentral:

Olle Berséus, Bengt Ekermo, Ewa Lassén, Catarina Olivestedt, Miodrag Palfi, Agneta Shanwell, Jan Säfwenbergs och Lena Åberg

- Möten före införande av provdrift:
  - 17 januari
  - 12 februari
  - 13 mars
  - 16 april
  - 6 juni
- Rapporter vid Föreningens vårmöte i Uppsala 2003-05-14.
- Publicerat på BlodLänk Sverige i juni: Introduktion och blanketter. Med rapportering kvartalsvis:
  - Blankett 3.1 "Provtagning och inmärkning av rör"Övriga, med en blankett per avvikelse, när ärendet är rimligt klart:
  - Blankett 1 "Blodgivning"
  - Blankett 2 "Blodkomponenter"
  - Blankettsats 3 "Provtagning, analys och utlämning"
  - Blankettsats 4 "Transfusion"
  - Blankett 5 "Materialfel"
  - samt
  - Blankett 0 "Rapport vid transfusionsreaktion" om man inte redan tillämpar motsvarande lokal blankett
- Start provdrift 2003-07-01.
- Möte efter införande av provdrift:
  - 17 november
- Rapporter vid möten med SoS:s expertgrupp för blodfrågor.
- Ansökan om anslag till nationellt kvalitetsregister för år 2004. Svar 2003-12-09 från Socialstyrelsen: "Det är mycket angeläget att ett svenskt register skapas inom detta viktiga område. BIS är dock inte ett kvalitetsregister, utan snarare en registerverksamhet som de ansvariga myndigheterna bör stå för."
- Agneta Shanwell deltog i 5th European Haemovigilance Seminar, Amsterdam 6-7 februari.

BIS övergick 2004-01-01 till skarpt läge.

Uppsala 2004-05-10
Jan Säfwenbergs, ordförande

BIS 3:e och 4:e kvartalet 2003

BIL.6b

Regionsjukhus	BIS 1 Blodgivning	BIS 2 Blod- komponenter	BIS 3.2 Analys & Blod- utlämning	BIS 4 Transfusion	BIS 5 Material- fel	Totalt
	1	2		1 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets) 1 (4.3 TRALI)		5
	4	1	4	2 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets) 1 (4.7 Transfusionssmitta - bakterie)		12
	1			1 (4.2 Akut transfusionsreaktion) 1 (4.4 Fördröjd transfusionsreaktion)		3
	10	1	3	1 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets) 3 (4.3 TRALI)		18
	2		5	1 (4.3 TRALI)		8
	1		1	1 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets)		3
	1		1	1 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets)		3
		1		2 (4.1 Förväxling/felaktigt transfunderad blodenhets)		3
Totalt	20	5	14	16	0	55